

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Den, kdy Caesar překročil Rubikon

AKTIVITA: ZŠ

NÁZEV: Hodnocení Caesarovy osobnosti v kontextech

SLAVNÝ DEN: 10. ledna 49 před naším letopočtem

ANOTACE:

Žáci jsou prostřednictvím aktivity seznámeni se základními mezníky římských dějin, fungováním a problémy římské republiky. Jsou schopni porovnat významy antického a dnešního chápání pojmu diktátor. Jsou schopni zhodnotit postavu Caesara a zdůvodnit své názory argumenty.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV a ZV: český jazyk a literatura, základy společenských věd, dějepis, estetická výchova (výtvarná)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV a ZV: multikulturní výchova, výchova v evropských a globálních souvislostech

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, občanské

CÍLE:

Žáci:

- jsou schopni popsat události krize římské republiky,
- znají projevy krize republiky,
- jsou schopni zaujmout postoj k ohodnocení osobnosti Caesara a svůj postoj objasnit,
- jsou schopni zakreslit informace z videa do kartogramu,
- jsou posilováni v kritickém přístupu k informacím.

DĚLKA:

45 minut

POMŮCKY:

Atlas s mapou starověkého Říma.

POSTUP:

- 1) Vyučující napíše na tabuli (má připraveno v prezentaci):
  - a) Řím
  - žáci ve spolupráci s atlasem doplňují směry, ve kterých leží vzhledem k Římu, Galie, Řecko, Egypt
  - b) časová osa s pojmy: republika; Sulla – diktátor; Spartakus; triumvirát; občanská válka; Caesar – diktátor- žáci ve vzájemné spolupráci a spolupráci s vyučujícím komentují jednotlivé termíny, termín diktátor vysvětlují i v dalších kontextech (kvalita zacházení s terminologií závisí od nároků a

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

cílů konkrétního učitele a žáků; za důležité považuji, aby chápání termínů bylo srozumitelné většině žáků v mezích respektovatelného historického kontextu)

- 2) Žáci přinášejí své názory na Caesarovu osobnost – učitel (pověřený žák) je zapisuje do tří sloupců – pozitivní / neutrální / negativní. Pokud předcházející fáze zabrala více času jak 12 minut, je vhodné tuto část nechat zpracovat žáky individuálně (3 minuty). V případě maximálního zjednodušení lze zadat otázku. *Kdy a kde jsem slyšel(a) o Caesarovi?*
- 3) Společné sledování klipu: <https://www.stream.cz/slavedny/10004658-den-kdy-caesar-prekrocil-rubikon-10-leden>
- 4) Diskuse nad žakovskými postřehy.
- 5) Společné komentování a doplňování úloh 1.a,b Lze zkrátit na minimum, pokud existuje všeobecná spokojenost s definicemi tak, jak zazněly v úvodních činnostech.
- 6) Společné porovnávání antického a současného (nedávného) významu diktátor
- 7) Žáci na základě klipu pozitivně nebo negativně nebo neutrálně oceňují jednotlivé Caesarovy činy, po určité době je vedena diskuse o pozitivním Caesarovi a negativním Caesarovi – učitel názory žáků nekomentuje. Pokud nezazní od žáků – učitel připomene formulaci komentáře – milion zabil, milion přivedl do otroctví – a nechá žáky na uvedené reagovat.
- 8) Společné sledování klipu: <https://www.stream.cz/slavne-dvojice/627453-slavne-dvojice-kleopatra-a-marcus-antonius-a-julius-caesar>
- 9) Diskuse nad žakovskými postřehy.
- 10) Rozdání textu pro domácí úkol – žáci si v textu podtrhávají důležité informace a k oběma obrázkům doplňují jakékoliv komentáře. Učitel má na výběr zvolit text s evidentní chybou (Octavianus císařem již za Antoniova života) nebo bez něj. Text je vhodným nástrojem pro kritickou interpretaci na základě předchozí filmové ukázky.

REFLEXE

Probíhá během aktivity několikrát formou diskuse – body 1, 4, 5, 6, 7 závěrečná bodem 9, ve kterém je klíčové, aby žáci dokázali argumenty potvrdit své názory.

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

POZNÁMKA:

Pro učitele:

Text obsahuje dvě přílohy – „s chybou“ – Octavianus označen jako císař - a bez.

ZDROJE:

<http://vtm.e15.cz/jak-zemrela-kralovna-kleopatra>

<http://www.extrastory.cz/mediatorch.html?gallery=944&galleryAlbum94&source=967&galleryTag>

<http://www.readwritethink.org/classroom-resources/lesson-plans/introduction-julius-caesar-using-30996.html?tab=3>

http://score.rims.k12.ca.us/score_lessons/caesar_rome/

DOPORUČENÍ: je vhodné používat závěrečný text s chybou, žáci si uvědomují, že vždy je při čtení jakéhokoliv textu nutná obezřetnost.

Zpracoval:

Josef Märc